

Jaume Arnella: La importància de ser rebel

El folklorista ens explica els aprenentatges i les experiències viscudes en els seus 50 anys de trajectòria musical

Jaume Arnella | Juan Miguel Morales

Més enllà del nom i de les cançons, si realment el que importa és l'actitud individual, **Jaume Arnella** és un rebel, un gran rebel que enguany compleix 75 anys i celebra mig segle de trajectòria. **Arnella** és també un dels protagonistes del reportatge *Les cançons del 68*, produït per Enderrock i Bonobo Films, que complementa el número especial dels 25 anys (<http://www.enderrock.cat/noticia/16986/enderrock/presenta/numero/antologic/dvd/pels/25/anys>) de la revista del mes de maig.

Fa 50 anys era un capellà obrer que organitzava manifestacions, mobilitzava la gent del barri o imprimia propaganda clandestina. Sempre allunyat del poder i de la indústria, la seva trajectòria és un cant a la coherència. Avui fa el que li ve de gust, es grava els propis discos a casa i s'ha convertit en un referent ineludible del folk a Catalunya reconegut per tothom. Salve arnella!

D'entrada, volem fer una retrat del Jaume Arnella de 1968. A què et dedicaves?

Depèn de si era a principi d'any o a final. Vaig començar el 1968 de diaca a la Parròquia de Sant Medir de la Bordeta a Barcelona. Em van enviar allà perquè consideraven que a Terrassa no havia fet prou bondat, ja que m'havia implicat en els embolics de la ciutat, a les vagues de l'AEG... A Sant Medir feia anar el ciclostil i tirava la propaganda clandestina de mig Barcelona, tot i que les màquines estaven vigilades. Recordo que alguns dels cançoners d'aquella època del **Grup de Folk**

eren ciclostilats i hi havíem d'indicar la referència de la màquina amb la qual s'havia imprès: Ellams 27.218. Recordo la marca perquè jo en vaig comprar una.

Has dit que la cosa va canviar a final d'any.

A Sant Medir vaig cantar la meva primera missa i després vaig anar a una altra parròquia de Ciutat Meridiana, a Nou Barris. Una altra vegada amb l'obrerisme. Muntàvem 'manis', intentàvem tallar el pas a la policia que sabíem que venia perquè ens avisaven els de la Trinitat... Vam fer bastanta feina. Una vegada vam organitzar un concurs a veure qui agafava la rata més grossa perquè tot el barri n'era ple. Les coses no han canviat tant, potser fins i tot hem anat a pitjor perquè els rics són encara més rics i els pobres, més pobres. De vegades tinc la sensació que hem estat lluitant tota la vida però que no ens n'hem sortit. Els altres s'han organitzat millor.

Què hi vas aprendre?

Em vaig impregnar molt de l'esperit assembleari. La gent lluitava molt contra els partits dogmàtics que venien amb les preguntes i les respostes fetes. Potser per això sempre he tingut recel als partits polítics. L'assemblearisme és molt lent però és l'única manera de poder avançar. Mira ara el que passa amb la CUP... En aquest sentit, el **Grup de Folk** era una mena de "mini CUP" on tothom podia dir-hi la seva. Hi havia qui tenia més pes i es feia escoltar més i altres que no tant, però això no era perquè ningú tingués un càrrec. Suposo que més aviat era pel que deia.

Aquella va ser una època intensa: Sant Medir i l'Hogar del Libro, el Grup de Folk i els teus primers discos en solitari...

Sí, ja tenia moltes cançons fetes amb l'escriptor Joan Soler i Amigó, que també treballava a l'Hogar del Libro. De fet, sovint li plantejava fer una cançó que anés per aquí o per allà, ell caçava la idea i al cap d'un parell o tres de dies ja la tenia acabada i també em suggeria posar-hi una música determinada.

Catalunya és un poble que canta?

No gaire. Sempre m'ha fet enveja el que passa al País Basc o a Grècia, que quan vas a una taverna tothom canta. Aquí no es canta tant. Amb el **Grup de Folk** hi va haver un ressorgiment cívic cultural i la gent va cantar un repertori d'unes quinze o vint cançons. Però va durar massa poc. De vegades penso que hi havia gent que no estava còmoda amb aquest moviment i que en volia un altre de més controlat; aquella gent que es va inventar la pa-aula 'xirucaire' per menystenir un moviment que potser sí que anàvem amb el lliri a la mà. Són aquells que van arribar als consistoris l'any 1979 i ens van dir 'aneu-vos-en a casa que nosaltres ja ho organitzarem tot, que ja tenim els ajuntaments'. Hi havia la sensació que la cançó tradicional podia ser una mica nyonya. Això és perquè no ens havien arribat -o ens havien arribat en versió light- les cançons més estripades.

El 1968 va ser un any convuls: el maig francès, la Primavera de Praga, el Black Power nord-americà... Això us influenciava?

Esclar que ens va influenciar. Recordo que rebíem notícies de París mentre preparàvem el festival de la Ciutadella amb el Grup de Folk. D'alguna manera vam prendre partit a favor de trencar els esquemes polítics, tot i que no sabíem què en sortiria.

Us va afectar la censura?

Una mica. A mi em van prohibir "Els macarrons", per posar un cas, sobretot a Lleida i a Tarragona. I mira que és una cançó estúpida... Però eren inapel·lables, no es podia recórrer. No sé de què depenia que prohibissin o no una cançó. Potser de l'estat d'humor del Governador Civil.

Quan mires el Jaume Arnella d'ara fa 50 anys, què sents per ell?

[Riu] Estic satisfet de tot però hauria d'haver fet més coses i sobretot hauria d'haver estudiat més. Actualment els joves saben tocar molt bé, i nosaltres no sabíem res però ens hi vam llançar. Això és com anar a nedar; jo no en sé però no m'ofego. Fer 50 metres al mar em costa molt, lo meu és fer-me el mort i anar tirant. Si hagués estudiat més música m'hauria anat més bé.

